Gemeente Borne

B en W voorstel	21int01627	Voorgestelde behandeldatum in B&W 28 april 2021

Onderwerp	: Aanpassen en uitvoeren Totaalvisie Infrastructuur Borne

Samenvatting voorstel

De Totaalvisie is in 2014 vastgesteld. Met als eerste stapsteen het realiseren van de Verbindingsweg. Nu de provincie Overijssel voorstander is van de regionale randweg om Zenderen en Borne, zal de Totaalvisie aangepast kunnen worden. In plaats van het aanleggen van de Verbindingsweg met eerste spooronderdoorgang wordt voorgesteld om aan de randweg Bundeling A1/A35 bij te dragen, de eerste onderdoorgang in de Oonksweg aan te leggen. Daarnaast kunnen Stapsteen 2, onderdoorgang Bornerbroeksestraat, en stapsteen 6, aanleg F35, gelijktijdig uitgewerkt en aangelegd worden. In dit voorstel vragen we ook de financiële bijdragen zodat we de subsidies kunnen borgen.

Ontwerpbesluit

Aan de gemeenteraad voor te stellen:

1. Stapsteen 1, het aanleggen van de Verbindingsweg met eerste spooronderdoorgang, te wijzigen in het aanleggen van de randweg Bundeling A1/A35 en de eerste spooronderdoorgang in de Oonksweg;
2. Het krediet ad € 26.500.000 ten behoeve van de verbindingsweg in te trekken en de geraamde kapitaallasten ad € 663.000 en de geraamde onderhoudslasten ad € 27.000 vanaf 2024 over te hevelen naar het thema middelen, product algemene baten en lasten;
3. De bestemmingsreserve Totaalvisie ad € 1.232.000 in 2021 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserves;
4. De volgende kredieten beschikbaar te stellen:
    a. € 5.000.000 voor de aanleg van de randweg Bundeling A1/A35 en de kapitaallasten ad € 217.000 vanaf 2024 te dekken uit het thema middelen, product algemene baten en lasten;
    b. € 18.700.000 voor de onderdoorgang Oonksweg en de kapitaallasten ad € 189.000 vanaf 2024 te dekken uit het thema middelen, product algemene baten en lasten;
    c. € 4.320.000 voor de aanleg van de fietsonderdoorgang Bornerbroeksestraat en de kapitaalasten ad € 23.000 en de onderhoudskosten ad € 27.000 vanaf 2024 te dekken uit het thema middelen, product algemene baten en lasten;
    d. € 1.840.000 voor de aanleg van de F35 vanaf de Parallelweg tot aan de Oonksweg en de kapitaalasten ad. € 16.000 vanaf 2024 te dekken uit het thema middelen, product algemene baten en lasten;
5. Het bedrag ad € 218.000 dat vanaf 2024 resteert op het thema middelen, product algemene baten en lasten, te betrekken bij de behandeling van de kaderbrief in de raad van 29 juni 2021.

Openbaar	Ja

Programma	Borne Algemeen
Portefeuillehouders	M.J. Velten en A.A.L.M. Spekschoor
Opgesteld door	J.A. Wissink
Team	Ruimtelijke- en economische ontwikkeling

Medezeggenschap	Nee

1 Inleiding

Totaalvisie 2014

In 2014 is er onderzoek gedaan naar de aanleg van de eerste spooronderdoorgang in Borne. Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) is € 13,7 miljoen gesubsidieerd voor een eerste spooronderdoorgang. Daarnaast heeft de Ontwikkelagenda nog eens € 700.000 en de Regio Twente € 200.000 subsidie gegeven om de eerste onderdoorgang aan te leggen om daarmee de spoorveiligheid in Borne te verbeteren. In 2014 is door de raad de Totaalvisie vastgesteld. Stapsteen 1, het aanleggen van een spooronderdoorgang in een nieuwe randweg strak om Borne, de Verbindingsweg, is verder uitgewerkt en het voorontwerpbestemmingsplan heeft in 2019 ter inzage gelegen. De raad heeft voor deze randweg gekozen, omdat de regionale randweg om Zenderen en Borne, de zogenaamde 5b variant welke is opgenomen in de Mobiliteitsvisie, nog vele jaren op zich zou laten wachten. De provincie zag namelijk de nut en de noodzaak nog niet.

Verkorte MIRT Azelo Buren

In de tussentijd heeft het Ministerie van I&W in het kader van Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) samen met de provincie Overijssel, gemeenten Almelo, Hengelo, Tubbergen en Borne in 2019 een onderzoek gedaan naar de A1/A35 en het onderliggende wegennet. Hier is een adaptief maatregelenprogramma opgesteld die door de Regio en het rijk uitgevoerd gaat worden. Tijdens het Bestuurlijk Overleg MIRT is met de minister afgesproken dat de Regio het onderliggende wegennet robuuster maakt door het aanleggen van een regionale randweg om Zenderen en Borne en dat het Rijk de maatregelen op het hoofdwegennet voor haar rekening neemt.

Coalitieakkoord provincie Overijssel

In het coalitieakkoord van de provincie Overijssel ‘Samen bouwen aan Overijssel 2019-2023’ is opgenomen dat er een rondweg om Zenderen moet komen. Dit, samen met de maatregel vanuit de Verkorte MIRT, heeft ervoor gezorgd dat er een snelle actie vanuit provincie en gemeenten Almelo en Borne is gekomen om een PlanMER op te stellen voor de regionale randweg.

PlanMER Vloedbeltverbinding

Om een goede afweging te kunnen maken waar het alternatief voor de regionale randweg moet komen te liggen, is in 2020 een PlanMER gemaakt. De resultaten van de PlanMER zijn gedeeld en gepresenteerd. Als voorkeursalternatief is hier de ‘Bundeling A1/A35’ uit gekomen. Zowel de provincie Overijssel als de gemeente Borne hebben dit voorkeursalternatief aangenomen. De gemeente Almelo brengt het voorstel in april, mei naar de raad.

Aanpassen Totaalvisie

Omdat de in 2014 vastgestelde Totaalvisie nog uitging van stapsteen 1, het aanleggen van de Verbindingsweg met eerste spooronderdoorgang, en nu de Bundeling A1/A35 toch sneller gerealiseerd kan worden dan verwacht, zal de Totaalvisie aangepast kunnen worden. Het principe van ‘buiten naar binnen’ blijft het uitgangspunt, omdat we juist verkeer rondom Borne willen faciliteren en niet door het centrum. Stapsteen 1 zal daarom een spooronderdoorgang in de Oonksweg gaan worden, voorgesteld wordt om een twee-richtingen fietspad aan één kant vrijliggend langs de gehele Oonksweg aan te leggen vanaf de Prins Bernhardlaan tot aan de Bornerbroeksestraat. Stapsteen 2, een onderdoorgang in de Bornerbroeksestraat, zou gelijktijdig ontworpen en aangelegd kunnen worden, waardoor de impact van de onderdoorgang in de Bornerbroeksestraat ook niet zo groot hoeft te zijn, omdat de doorrijhoogte dan geen 3,90 maar 2,60 meter kan worden. Hulpdiensten kunnen dan de onderdoorgang in de Oonksweg gebruiken. Stapsteen 3, het aanpassen van de overweg Deldensestraat, is al uitgevoerd. Stapsteen 4 en 5, het aanleggen van een onderdoorgang in de Azelosestraat, zal verder in de tijd

komen te liggen. Ook hiervan kan de doorrijhoogte worden aangepast, omdat hulpdiensten rond kunnen rijden. Hierdoor is ook de impact in het stedelijk centrum te reduceren. Tot slot zal ook op korte termijn kunnen worden gestart met de aanleg van stapsteen 6, de fietssnelweg F35. Deze wordt vanaf de Parallelweg als fietsstraat uitgewerkt tot aan de Oonksweg. De F35 verder buiten de bebouwde kom richting Almelo komt dan daarna.

Financiële consequenties
Deze wijziging van de Totaalvisie heeft natuurlijk financiële consequenties. De aanleg van de Verbindingsweg (eerdere stapsteen 1) vroeg een grote financiële bijdrage van de gemeente. Het niet gebruikte deel van de al geraamde kapitaallasten worden betrokken bij de behandeling van de kaderbrief.
Wel hadden we subsidie voor de onderdoorgang, maar de nieuwe weg moest de gemeente Borne zelf bekostigen. De nieuwe regionale randweg 'bundeling A1/A35' zal een provinciale weg worden en de bijdrage van de gemeente Borne is aanzienlijk minder. De onderdoorgang in de Oonksweg (nieuwe stapsteen 1) kan helaas niet alleen door de subsidie van het rijk worden aangelegd. Hier is een eigen bijdrage voor nodig. Daarnaast is voor stapsteen 2 en 6, respectievelijk de onderdoorgang Bornerbroeksestraat en de F35, een subsidie van 80% ontvangen. Hierdoor is de gemeentelijke bijdrage tot een minimum beperkt. In hoofdstuk 5, kosten, baten en dekking, zal hier verder op worden ingegaan.

Vrijval bestemmingsreserve Totaalvisie
Voorgesteld wordt de € 1.232.000, die nu in de reserve Totaalvisie aanwezig is, vrij te laten vallen. In de presentatie aan de raad stond nog € 1.300.000. Op 14 maart 2021 hebben we van ProRail de eindafrekening van de overweg Deldensestraat ontvangen. De totale kosten van de aanpassing van de Deldensestraat waren € 1.825.456. De kosten zijn € 84.000 hoger uitgevallen i.v.m. meerwerk aan kabels en leidingen. De overgebleven middelen zijn gereserveerd voor de zes stapstenen in de Totaalvisie. Nadat dit voorstel is uitgevoerd, blijven alleen stapsteen 4 en 5 (onderdoorgang Azelosestraat en aanpassen Station) nog over. De verwachting is dat de realisatie van deze twee stapstenen niet op korte termijn worden uitgevoerd. Hierdoor is het vrij laten vallen van de reserve wel te verdedigen. Echter betekent dit wel dat we in de toekomst nog een financiële bijdrage aan de raad moeten vragen om ook stapstenen 4 en 5 te kunnen uitvoeren.

Risico's
De kosten van de projecten zijn op basis van schetsen / voorlopige ontwerpen gemaakt. Dit houdt in dat de ramingen een onzekerheid hebben van +/- 30%. Gedurende het vervolgproces gaan we de voorlopige ontwerpen uitwerken naar definitieve ontwerpen en worden de projecten aanbesteed. Dan pas weten we de exacte kosten.

2 Beoogd resultaat

Om het moment dat we de regionale randweg en stapsteen 1, 2, en 6 binnen nu en 5 jaar hebben uitgevoerd, hebben de verbetering van de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in Zenderen en Borne voor een groot gedeelte ingvuld.

- Het regionale verkeer zal grotendeels om Borne rijden;
- Aan de zuidkant (Zuidelijke randweg) en de noordkant (Oonksweg) is een volwaardige ringstructuur gemaakt, inclusief onderdoorgangen die hulpdiensten en overige motorvoertuigen snel en veilig kunnen verwerken;
- In het centrum hebben we een veilige fietsroute onder het spoor door die als drager voor de fietsinfrastructuur in Borne zal gelden;
- De F35 is binnen de bebouwde kom gerealiseerd.

3 Argumenten

1. De nut en noodzaak voor de Verbindingsweg komt te vervallen als de regionale randweg 'Bundeling A1/A35' is aangelegd;
3. Het inzetten van de reserve Totaalvisie zal nog een tijd duren. Stapsteen 4 en 5 worden naar verwachting niet op korte termijn uitgevoerd. Hier is nog een aanzienlijke bijdrage van het Rijk voor nodig;
4b.1 Een onderdoorgang in de Oonksweg zal het verkeer naar de rand van Borne verleiden en de hulpdiensten hebben een vrije en veilige route;
4b.2 Hierdoor hoeft de fietsonderdoorgang in de Bornerbroeksestraat niet de ambulance te faciliteren en kunnen de kosten met ca. € 1 miljoen omlaag;
4b.3 De impact van de fietsonderdoorgang in de Bornerbroeksestraat is dan ook veel minder;
4b.4 Door de financiële bijdrage van de gemeente te regelen, kunnen we de subsidies van het Ministerie (€13,7 miljoen), de Ontwikkelagenda (€700.000) en Regio Twente (€ 200.000) voor de Oonksweg inzetten,
4c.1 Door het aanleggen van een fietsonderdoorgang in de Bornerbroeksestraat ontstaat er een veilige fietsroute onder het spoor door van en naar de sport en school;
4c.2 Uitgangspunt van de F35 is een ongehinderde fietsverbinding die het spoor ongelijkvloers kruist;
4c.3 Door de financiële bijdrage van de gemeente te regelen, kunnen we de 80% subsidie die we al hebben ontvangen van de provincie inzetten voor de fietsonderdoorgang Bornerbroeksestraat.
4d.1 De F35 zal de drager van het fietsnetwerk in Twente en Borne worden. Door de aanleg van de F35 stimuleren we het fietsverkeer en zal de veiligheid sterk verbeteren;
4d.2 De aanleg van de F35 is een regionaal project waaraan de gemeente Borne zich heeft gecommitteerd. Daarnaast is het de mogelijkheid om mee te liften met een mooie financiële bijdrage van de provincie;
4d.3 Door de financiële bijdrage van de gemeente te regelen, kunnen we de 80% subsidie, die we al hebben ontvangen van de provincie, inzetten voor de F35.

4 Kanttekeningen

1. De kosten zijn nu nog op basis van een schetsontwerp met een marge van +/- 30%;
3. Het nu laten vrijvallen van de middelen betekent wel dat op een later moment voor de stapstenen 4 en 5 nog financiële middelen aan de raad gevraagd worden.
4b.1 De intensiteit op de Oonksweg zal minder zijn dan de intensiteit van de Verbindingsweg. Er zullen naar verwachting ca. 7000 motorvoertuigen gebruik gaan maken van de nieuwe onderdoorgang;
4b 2 De kosten zijn nu nog op basis van een voorlopig ontwerp met een marge van +/- 30%;
4c..1 Door het aanleggen van de onderdoorgang voor alleen fietsers zullen motorvoertuigen een andere route moeten nemen. Eventueel zullen andere wegen ook afgesloten moeten worden als deze omrijdende verkeersstromen hinder gaan veroorzaken, bijvoorbeeld op het Ridderspoor;
4c..2 De kosten zijn nu nog op basis van een voorlopig ontwerp met een marge van +/- 30%;
4d .1.De F35 zal als fietsstraat aangelegd worden. Er is geen ruimte om de F35 verder langs het spoor aan te leggen;
4d 2 De kosten zijn nu nog op basis van een voorlopig ontwerp met een marge van +/- 30%;

5 Kosten, baten en dekking

Huidige begroting bij aanleg stapsteen 1 en 2
Vanaf 2024 is per jaar € 663.000 begroot om de Verbindingsweg de financieren. Dit bestaat uit kapitaal- en onderhoudslasten. Voor de onderdoorgang is een afschrijvingstermijn van 60 jaar aangehouden en voor de benodigde infrastructuur 30 jaar.

Voor de onderdoorgang in de Bornerbroeksestraat is vanaf 2023 jaarlijks € 27.000 begroot.
Totaal vanaf 2024 betekent dit dus € 690.000 aan kapitaal last per jaar

Nieuwe begroting bij aanleg Bundeling A1/A35, stapsteen 1, 2 en 6
Vanaf 2024 zal per jaar € 445.000 aan kapitaallasten nodig zijn en € 27.000 t.b.v. onderhoud om alles te realiseren. Namelijk aan kapitaallasten voor de randweg bundeling A1/A35 € 217.000, voor de onderdoorgang Oonksweg € 189.000, voor de onderdoorgang € 23.000 en de aanleg van de F35 € 16.000.
Door de Totaalvisie aan te passen en verder uit te voeren, zullen de totale lasten vanaf 2024 geen € 690.000 bedragen maar € 472.000. Dat is nog steeds een aanzienlijk bedrag, echter hiermee kunnen we dan niet alleen stapsteen 1 uitvoeren, maar ook nog eens stapstenen 2 en 6. Het verschil in kapitaallasten ad € 218.000 kan vrijvallen en worden betrokken bij de behandeling van de kaderbrief. In de integrale financiële doorkijk is uitgegaan van € 239.000. Het verschil ad € 21.000 wordt veroorzaakt door de onderhoudskosten ad € 27.000 voor de onderdoorgang Bornerbroeksestraat en het feit dat in de doorkijk is uitgegaan van scenario A welke € 6.000 duurder uit zou vallen.
Door de investeringen in de onderdoorgang Bornerbroeksestraat en de F35 te activeren en de kapitaallast te verwerken in de meerjarenbegroting kan de bestemmingsreserve Verbindingsweg ad € 1.232.000 komen te vervallen ten gunste van de algemene reserve. De overgebleven stapstenen 4 en 5 worden later in de tijd aangelegd. De financiële middelen worden dan later aan de raad gevraagd.

6 Juridisch

Voor de aanleg van de randweg bundeling A1/A35 is een bestemmingsplanwijziging nodig. Voor het aanleggen van de onderdoorgang Oonksweg ook, omdat we meer ruimte nodig hebben. Er is geen bestemmingsplanwijziging nodig om de F35 als fietsstraat aan te leggen en de fietsonderdoorgang in de Bornerbroeksestraat aan te leggen. Wel moet er een verkeersbesluit worden genomen, omdat er een andere functie van de weg gaat ontstaan. Motorvoertuigen mogen straks geen gebruik meer maken van de fietsonderdoorgang Bornerbroeksestraat.

7 Personeel en organisatie

De randweg bundeling A1/A35 zal worden uitgevoerd door de gemeente Borne. In de kosten is meegenomen dat de voorbereiding, advies en toezicht uit de uren van de nieuwe weg komen, overige uren zijn in de lijn. Voor de aanleg van de stapstenen 1, 2 en 6 is ook rekening gehouden met de kosten van voorbereiding, advies en toezicht. Ook hier zijn de overige uren in de lijn.

8 Vervolg na besluitvorming college

Ten aanzien van de randweg bundeling A1/A35 zal de provincie in de ‘Perspectiefnota’ ook de financiën moeten regelen. Daarnaast zal de aanvraag, welke bij de Regio Twente is ingediend. beoordeeld worden. Tot slot zal ook de gemeente Almelo een voorkeur uitspreken. De weg zal verder van schetsontwerp naar definitief ontwerp worden uitgewerkt met de directe omgeving. De gemeenten Almelo en Borne zullen de bestemmingsplanprocedure gaan starten, inclusief de bijbehorende onderzoeken. Daarna kan de aanleg beginnen. Rond de bestemmingsplanprocedure Vloedbeltverbinding gaan we in gesprek met provincie en omwonenden over de toekomst van de N743. Voor stapsteen 1, 2 en 6 zal de verdere uitwerking plaats vinden. Hier zullen een adviesbureau en ProRail gevraagd worden om van de schetsen een definitief ontwerp te maken. Daarna zal eventueel het bestemmingsplan worden aangepast en kan de aanleg beginnen.

9 Communicatie

Communicatie is bij de uitwerking van de stapstenen erg belangrijk. Samen met de omgeving moeten we de infrastructuur goed inpassen in haar omgeving. Zowel de randweg bundeling A1/A35 als de onderdoorgangen Oonksweg en Bornerbroeksestraat hebben een grote impact op de omgeving. In mindere mate heeft de F35 dit ook, omdat bestaande wegen heringericht worden als fietsstraat. Door samen met de omgeving de schetsen verder uit te werken naar een definitief ontwerp willen we draagvlak creëren en behouden.

10 Bijlage(n)

Raadsvoorstel	21int01643
Raadsbesluit	21int01644